

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal

Ügyiratszám: JN/11/00125-7/2015

Ügyintéző: Kerepesi Gábor

Telefon: 56/516-815

Tárgy: károsító helyzet-jelentés

Hiv. szám:

Melléklet:

Jász-Nagykun-Szolnok megye növény-egészségügyi helyzetkép 2015. 06. 15. - 2015. 06. 30. között

Időjárás: Június második fele az átlagosnál hűvösebb idővel kezdődött átfutó záporokkal. Június 3. hetétől fokozatosan emelkedett a hőmérséklet. Csapadék az átfutó záporokból 17-28 mm hullott átlagosan a hónap második felében.

Fenológiai állapotok:

- **ősi árpa:** aratás
- **ősi búza:** teljes érés
- **ősi káposztarepce:** teljes érés
- **tavaszi árpa:** viaszérés
- **napraforgó:** virágzás kezdete
- **kukorica:** címerhányás kezdete
- **lucerna:** második növedéket betakarították
- **magról vetett hagyma:** fejesedés
- **cukorrépa:** gyökérfejlődés
- **burgonya:** virágzás vége
- **zöldborsó:** betakarítás befejeződött
- **fénymag:** viaszérés
- **mustár:** szemfejlődés
- **csonthéjasok:** gyümölcsfejlődés-betakarítás
- **szőlő:** bogyófejlődés, fűtzáródás
- **dinnye:** betakarítás kezdete
- **szántóföldi paradicsom:** virágzás-bogyófejlődés
- **fűszerpaprika:** 30-40 cm- virágbimbók megjelenése

Károsító-helyzet:

Ősi árpa: Június végén megkezdtek az aratását. Termőhelytől és ráfordítástól függően igen szórt termésátlagokkal (3-8 tonna/ha)

Ősi búza: Közvetlen betakarítás előtti állapotban. Terméskilátások valószínűleg szerényebbek lesznek mint az ősi árpánál. Kalász fusarium külső fertőzöttség vizuálisan átlagosan 0,5-1,5%-os. Jégveréssel

Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály

5000 Szolnok, Versegly u. 9. 5001 Szolnok, Pf. 16. Telefon: (56) 424 744 Fax: (56) 429 745
e-mail: jasz-megye@nebih.gov.hu Honlap: www.kormanyhivatal.hu

sújtott, monokultúrás termesztésben, higrágyával öntözött táblákon tapasztalható ennél magasabb fertőzöttség.

Őszi káposztarepce: Közvetlen betakarítás előtti állapotban van. Közepes termésátlagok várhatók. Az elmúlt időszakban kialakult egy hetes hőség hatására gyorsan elszáradtak a levelek és a szár is elvesztette nedvesség tartalmát ez megakadályozta egy nagyobb levéltetű fertőzés kialakulását. A gyors kiszáradástól a virágzat felső becői kinyíltak. A nem deszikkált gyomos (pipacs,kamilla) táblák betakarítása nem lesz egyszerű.

Tavaszi árpa – Fénymag- Zab: Sajnos ezek a tavaszi vetésű növények károsodtak legjobban a tavasz során. Későn lehetett vetni a belvizek miatt. Virágzásuk egybe esett a múltkori kánikulával. A növények kicsik, hiányosan termékenyültek a virágok. Egyes táblákat a tavasz folyamán vetésfehérítő lárva fertőzés is sújtotta, valamint az alsó leveleken Septoria és Helminthosporium fertőzés alakult ki. Összességében nagy termésekre nem lehet számolni.

Napraforgó: Az első vetések virágoznak. *Sclerotinia* fertőzés szártón kisebb mint 1 %. *Diaporthe* fertőzést sehol nem tapasztaltunk. Külön védekezést igénylő levéltetű fertőzés sem alakult ki. *Peronoszpora* primer fertőzése a tövek 0,5%-át érinti. Poloskák fertőzöttségi szintje 3-5 db/tányér. A napokban várható 35 C° feletti kánikula nem fog kedvezni a beporzásnak. Összességében a napraforgók egészségesek, átlagosan fejlettek.

Kukorica: Az első vetések virágoznak. A címerhányással együtt az alsó leveleken megjelentek az atkák. Közepes mértékű fertőzést okoz a kukoricabogár és a kukoricamolylepke lárva. A megye déli részén rajzik a gyapottok bagolylepke. A kombinált védekezés környezetkímélő kivitelezése komoly fejtörés elé állítja a növényvédelmi szakembereket.

Lucerna: A második növedéket is felbálázták. A magnak meghagyott második növedék virágzik. A lucerna rovarkártevők egyedszáma nem éri el a védekezési küszöb értékét.

Cukorrépa: A termelők fő célja a levélfelület megóvása és a folyamatos gyökérfejlődés biztosítása. Aki tudja öntözi, lombtrágyákkal és gombaölő készítmények kijuttatásával mindent megtesznek a töretlen növényfejlődésért. Cerkosporás levélfertőzést egyik táblán sem tapasztaltunk. Levéltetű fertőzés sem okoz problémát.

Fűszerpaprika: A fejlettebb növényeken megjelentek az első virágbimbók. Megtörténtek a levéltetvek és a gombák elleni preventív védekezések. Bagolylepke lárva fertőzést egyik táblában sem tapasztaltunk. Levéltetvek okozta növényfelület károsítás gyenge mértékű (kisebb mint a levélfelület 2 %-a). Baktériumos betegségek közül a *Xanthomonas* okozta levélhullás a levélfelület 0,2%-át érintette.

Hagyma: Őszi vetésű főzöhagymák betakarítása befejeződött. A tavaszi vetésű hagymákban folyamatosan a peronoszpora elleni preventív védekezések. Főleg a jégverések által érintett táblákon tapasztalható számottevő fertőzés (levélfelület 2-5 %-át érinti a fertőzés). Egy magnak termesztett táblán észleltünk a levélfelület 10%-át meghaladó fertőzést. (A mag beéréséig ezek a magszárak el fognak törni és a virágzat leesik a földre)

Burgonya: Virágzása befejeződött. Korai vetésű újburgonyának termesztett táblák betakarítása az igényeknek megfelelően folynak. *Ralstonia solanacearum* és *Clavibacter michiganensis* baktériumos fertőzést egyik táblában sem találtunk. Fitoftora elleni preventív védekezések folynak. A burgonyabogár lárvák első nemzedéke a levélfelület 5%-át ette le. Folyamatos öntözést igényel.

Zöldborsó: Gépi betakarítása befejeződött. Preventív védekezésekkel mentesen lehetett tartani mind a peronoszpora mind a levéltetvek és bagolylepkék okozta károsítástól.

Dinnye: Az első kötések a jövő héten betakaríthatók lesznek. *Fusarium*os hervadás elvértve fordul elő a dinnyékben. A tripszek okozta károsítás még nem jelentős.

Paradicsom: Szántóföldi ipari paradicsom virágzik, megjelentek az első bogyók. Folynak a fitoftora és baktériumos betegségek elleni preventív védekezések. Folyamatos öntözést igényel. Összességében egészségesek a táblák.

Cseresznye: Betakarítása befejeződött. A leveleken a foltbetegségek okoznak a levélfelület 4-5%-át borító fertőzést, levélhullást még nem okozva.

Meggy: Betakarítása folyamatban. A kereslet hiánya miatt betakarítása elhúzódik. A cseresznyelégység elhúzódó rajzásának következtében csak ültetvényi szinten tudják biztosítani a lárva mentességet. Szórványban 20-30%-os gyümölcsfertőzés is tapasztalható.

Őszibarack-Szilva: A legkorábbi fajták betakarítása megkezdődött.

Szőlő: Fürtzáródás előtti állapot. Peronoszpóra és lisztharmat elleni védekezések folyamatosak és szükségesek.

Szolnok, 2015. július 6.

Tisztelettel:

Holló László
főosztályvezető-helyettes
s.k.